УДК 657.1:004

Н. М. Савченко,
к. е. н., доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту,
Поліський національний університет
ORCID ID: https://orcid.org/ 0000-0001-7092-619X
Р. О. Савченко,
к. е. н., доцент, доцент кафедри комп'ютерних технологій і моделювання систем,
Поліський національний університет
ORCID ID: https://orcid.org/ 0000-0002-4586-9426

DOI: 10.32702/2306-6814.2026.10.307

ЦИФРОВІ ІННОВАЦІЇ ЯК ЧИННИК ТРАНСФОРМАЦІЇ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ

N. Savchenko,
PhD in Economics, Associate Professor of the Department of Accounting,
Taxation and Audit, Polissia National University
R. Savchenko,
PhD in Economics, Associate Professor of the Department of Computer Technology
and Systems Modeling, Polissia National University

DIGITAL INNOVATIONS AS A FACTOR IN THE TRANSFORMATION OF MANAGEMENT ACCOUNTING

У статті розглянуто порядок трансформації управлінського обліку в умовах використання цифрових інновацій. Доведено, що традиційні підходи до організації облікової системи та використання методологічного інструментарію втрачають свою ефективність через волатильність ринків та стрімке зростання обсягів неструктурованих даних. Розкрито синергетичний вплив Big Data, штучного інтелекту та блокчейну на трансформацію методологічного інструментарію управлінського обліку. Особливу увагу приділено необхідності переходу від ретроспективного аналізу до предиктивної аналітики та проблемам виникнення "інформаційного шуму". Запропоновано механізм мінімізації цифрових ризиків шляхом використання інтелектуальної фільтрації даних та персоналізації звітності. Описано механізм розподілу відповідальності між IT-фахівцями, бухгалтерами та менеджерами. Визначено нову стратегічну роль облікового фахівця, яка вимагає наявності гібридних професійних компетенцій із сфер обліку та інформаційних технологій.

The article examines the process of transformation of the management accounting system under conditions of digital innovation adoption. It is substantiated that, owing to the high volatility of global markets, the shortening of the life cycle of innovative products, and the accumulation of unstructured data, traditional approaches to the organization of accounting processes are losing their relevance. The digitalization of the private and public sectors of the economy necessitates a revision of the mechanism for forming the accounting and analytical base in order to overcome information asymmetry and ensure the effectiveness of economic activity over the strategic horizon.

It has been established that the use of Big Data, artificial intelligence, cloud technologies, and blockchain technology enables the creation of a digital replica of an economic entity, thereby providing the capacity for real-time information support of the management process through the

Copyright © The Author(s). This is an open access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License 4.0 (https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/).

management accounting system. Particular attention is given to the shift in the orientation of analytical activity; specifically, the mechanism of transition from retrospective analysis of past-period indicators to predictive analytics is substantiated, which allows for the modelling of future development scenarios under conditions of uncertainty.

It is demonstrated that the development strategy of an economic entity, its organizational structure, and the business environment exert an influence on the management accounting system; therefore, under conditions of information technology adoption, it is necessary to account for the formation of shared responsibility among accounting professionals, managers, and software providers.

The causes of accumulation of non-relevant information have been identified, and approaches to its prevention have been proposed. It has been established that digital transformation initiates a change in the role of the accounting professional within the management process. The acquisition of hybrid professional competencies is imperative, combining fundamental knowledge in the fields of accounting, taxation, and auditing with skills in information technology and data analysis. The expediency of adopting new ethical professional requirements arising from the integration of advanced technologies into the management accounting system has been substantiated.

Ключові слова: управлінський облік, цифровізація, інновації, цифрова трансформація, аналіз даних, інформація.

Key words: management accounting, digitalization, innovation, digital transformation, data analysis, information.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

В умовах нестабільності ринкової кон'юнктури, обмеженості життєвого циклу інновацій та збільшення обсягів неструктурованих даних, традиційний підхід до організації управлінського обліку втрачає свою ефективність. Необхідність переходу при організації системи управлінського обліку до концепції "Management Accounting 4.0" зумовлена цифровізацією господарських процесів суб'єктів господарювання та установ державного сектору економіки, а також інформаційною асиметрією, що впливає на економічну ефективність ведення діяльності підприємств у стратегічній перспективі. Внаслідок використання ERP-систем, аналітичних платформ, програмних продуктів систем контролінгу, відбувається трансформація концептуальних засад управлінського обліку за рахунок розширення його функціональних можливостей, оптимізації процесів формування обліково-аналітичної бази. Це дає змогу створити інтегроване інформаційне середовище для системи управління, в якому управлінський облік буде головним постачальником даних про господарські процеси підприємства.

Беручи до уваги переваги, які привносить цифрова трансформація в організацію управлінського обліку та розширення можливостей використання його методологічного інструментарію, необхідно не забувати і про ряд проблем з якими можуть стикнутися в практичній діяльності суб'єкти господарювання, а саме: відсутність належного рівня нормативно-правового регулювання використання інструментів цифровізації, підвищення ступеню ризикованості витоку інформації, збільшення витрат на захист інформації, проблематичність інтеграції інноваційних продуктів в традиційні облікові системи, відсутність необхідних професійних навичок в облікових працівників та ін. Зазначені переваги та проблеми, що супроводжують процес цифровізації управлінського обліку зумовлюють необхідність подальшого вивчення впливу цифрових інновацій на порядок його організації та використання новітніх методологічних підходів до формування релевантної інформаційної бази в цифровому середовищі.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Останніми роками питання впровадження цифрових технологій у функціональні складові системи управління активно розглядаються в наукових працях таких дослідників, як: Горєвої А.С. [1], Домбровської Н. [2], Карпенка О.В. [3], Кобець Д. Л. [4], Легенчука С.Ф. [5], Спільника І. [7], Шиша А.М. [9] та ін. Вченими проводився аналіз теоретико-методологічних засад розвитку управлінського обліку, значна увага була приділена удосконаленню його методологічного інструментарію, ролі управлінського обліку в системі управління, можливостям використання хмарних технологій та Big Data у стратегічному обліку та фінансовому аналізі та ін.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ (ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ)

Метою статті є обгрунтування концептуальної моделі трансформації управлінського обліку шляхом ідентифікації впливу цифрових інновацій на його методологічний інструментарій та визначення стратегічної ролі облікового фахівця в умовах глобальної цифровізації бізнес-процесів.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

Аналіз генезису управлінського обліку дає змогу стверджувати, що зміни в методологічному інструментарії, джерелах даних, способах та методах обробки інформації, ролі облікового працівника в управлінсько-

Таблиця 1. Фактори, що обумовили необхідність цифрової трансформації системи обліку

Фактор	Вплив
цифровізація і технологічний прогрес	впровадження новітніх інформаційних технологій, таких як спеціалізоване програмне забезпечення, хмарні рішення, штучний інтелект та технологія блокчейн, значно змінили порядок ведення бухгалтерського обліку. Використання згаданих технологій дозволяє знизити витрати на ведення обліку та трудомісткість облікових робіт, підвищує точність і оперативність облікових даних
глобалізація економіки	розширення географії та обсягів міжнародної торгівлі, інтеграція національних економік вимагали стандартизації облікових систем. Наприклад, прийняття міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) допомогло забезпечити єдність підходів до обліку на глобальному рівні
зміни нормативно-правового забезпечення	часті зміни положень нормативно-правових актів, що регулюють порядок ведення бухгалтерського обліку та формування звітних показників, зумовили розвиток нових підходів до організаційної побудови облікової системи, зокрема автоматизацію ведення, створення електронних платформ для подання документів, посилення вимог до релевантності показників фінансової звітності
інноваційні бізнес-моделі	розвиток нових бізнес-моделей, таких як онлайн-торгівля, платформний бізнес, використання електронних грошей, вимагає адаптації облікових процесів до нових умов та можливостей. Це потребує впровадження нових підходів до порядку ведення обліку та проведення контролю за об'єктами обліку в умовах мінливості зовнішнього середовища
попит на прозорість та фінансову відповідальність	в умовах підвищення вимог до корпоративної соціальної відповідальності, ділової етики та сталого розвитку, облік все більше орієнтується на забезпечення прозорості фінансових результатів і відповідності законодавчим та міжнародним вимогам
пандемія та її наслідки	глобальна пандемія COVID-19 прискорила перехід до віддаленого формату роботи та змінила багато бізнес-процесів. Це потребувало перегляду підходів до організації облікової системи, запровадження нових інструментів для проведення дистанційного контролю та аналізу фінансової інформації

Джерело: власна розробка авторів.

му процесі, вимог до релевантності облікових показників, ускладнення бізнес-процесів зумовили зміну його концептуальних основ, а саме перехід від класичного до цифрового управлінського обліку (табл. 1).

Ці фактори спричинили необхідність адаптації облікової системи до викликів цифрової економіки та створення нових підходів до управління обліковою інформацією, адже нині якісна та точна фінансова звітність стає ключовим фактором у відносинах підприємства з інвесторами, регуляторами та іншими зацікавленими сторонами. Цифрові рішення сприяють підвищенню надійності звітності та забезпечують доступ до актуальної інформації в будь-який момент [1, с. 239—240]. Сучасна парадигма управлінського обліку не є просто черговим етапом автоматизації облікової системи, вона може призвести до фундаментальної трансформації системи управлінського обліку з точки зору термінів, підходів та професійних компетенцій облікових працівників.

Трансформація управлінського обліку під впливом цифрових технологій фокусується на чотирьох основних аспектах, які підприємства мають враховувати (рис. 1).

Так як стратегія розвитку суб'єкта господарювання, його організаційна структура, бізнес-середовище впливають на систему управлінського обліку, при його організації необхідно враховувати закономірне виникнення спільної відповідальності облікових працівників, менеджерів та розробників програмних продуктів:

— відповідальність розробників програмних продуктів полягатиме у запобіганні виникнення помилок в кінцевих результатах використання інформаційних систем, які вони розробляють та обслуговують;

— бухгалтери відповідатимуть за правильність використання програмного забезпечення та інтерпретацію результатів. Цей процес вимагає наявності належного рівня професійного судження з метою уникнення упередженості та спотворення результатів;

— менеджери будуть нести відповідальність за співпрацю з бухгалтерами з метою надання їм необхідної фінансової, інформаційної та технічної підтримки, організації контролю за використанням інформаційних технологій.

Чітке розмежування обов'язків у цифровому середовищі мінімізує ризики викривлення даних і створює умови для повноцінного використання потенціалу сучасних інноваційних продуктів. Як наслідок, облікова система трансформується у гнучкий механізм підтримки рішень, якому притаманні специфічні властивості. Ключові характеристики управлінського обліку, що форму-

Рис. 1. Механізм трансформації системи управлінського обліку за умов використання цифрових інновацій

Джерело: власна розробка авторів.

Copyright © The Author(s). This is an open access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License 4.0 (https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/).

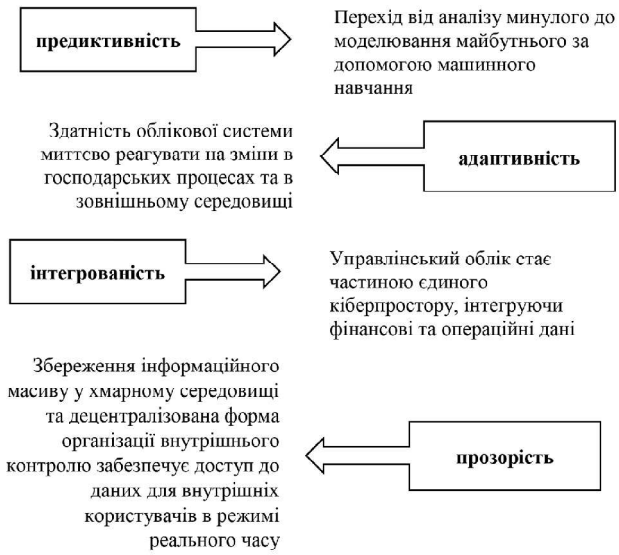

Рис. 2. Ключові характеристики управлінського обліку в умовах цифровізації

Джерело: власна розробка авторів.

ються внаслідок такої взаємодії в умовах цифровізації, представлено на рис. 2.

Реалізація характеристик предиктивності, адаптивності, прозорості та інтегрованості системою управлінського обліку вимагає створення принципово нових систем для збору та аналізу інформації. На сьогодні сукупність технологічних рішень облікової системи базується на синергії чотирьох ключових елементів: Big Data, штучного інтелекту, технології блокчейн та хмарних обчислень. Таким чином адміністративний персонал має можливість приймати управлінські рішення базуючись не на суб'єктивних судженнях, а спираючись на об'єктивні обліково-аналітичні показники.

Цифровізація управлінського обліку сприяє точності проведення аналітичних розрахунків та розподілу непрямих витрат завдяки формуванню інформаційної бази та проведення аналізу в режимі реального часу. Створення цифрової копії реальної економічної системи підприємства буде давати змогу в перманентному режимі акумулювати інформаційний масив щодо використання сировини, трудових ресурсів, обсягу енергоспоживання обладнанням, виробничими лініями тощо. Крім того, надходитимуть дані про витрати, пов'язані з різними бізнес-процесами, такими як: виробництво та реалізація продукції, маркетингова діяльність, гарантійне обслуговування, післяпродажний сервіс та інші. Ці дані будуть інтегруватися в єдине сховище, на основі якого кожен вид витрат буде пов'язаний з конкретним видом продукції (одиницею продукції, партією продукції тощо).

Це стає можливим завдяки створенню інформаційної бази в хмарному середовищі. Облікові працівники, за участі фахівців з аналізу даних, розроблятимуть аналітичні моделі на основі цієї інформації з метою виявлення нестандартних господарських операцій, недоліків системи внутрішнього контролю та неефективних бізнес-процесів, видів виробництва продукції. Виявлені відхилення будуть блокуватися, перевірятися або припинятимуть підозрілі (неефективні) операції одразу після їх виявлення. Така децентралізована система обробки інформації може суттєво зменшити навантаження на користувачів даних та буде сприяти підвищенню ефективності діяльності підприємств. Облікові працівники отримають можливість оцінювати ефективність заходів контролю, що здійснюються його суб'єктами, як доповнення до традиційних процедур контролю.

Перманентний потік даних від контрагентів підприємства дозволяє сформувати у цифровому хмарному середовищі глобальний розподілений реєстр. Використання технології блокчейн в цій системі перетворює його на спільне інформаційне середовище, адже кожна господарська операція автоматично проходить перехресну перевірку незалежними сторонами. Це гарантує достовірність введених даних і дозволяє верифікувати операції одразу в момент їх здійснення, а не під час підготовки квартальних звітів. Оскільки суб'єкти господарювання зберігатимуть дані про стан, статус та пов'язані сторони господарських операцій, ці дані можуть слугувати незалежним джерелом для перевірки та аналізу бухгалтерських показників на додаток до систем ERP. Крім того, доходи та витрати можна буде прив'язати до конкретного продукту або послуги, що дасть змогу проводити ще більш детальний аналіз ефективності господарської діяльності.

Зміни в організації управлінського обліку під впливом цифрової трансформації можуть викликати виникнення ряду проблем. Однією з потенційних проблем нової парадигми являється інформаційна, оскільки значний обсяг даних, відібраних з різноманітних джерел, може перевищити здатність окремого користувача до їх обробки. Це, зрештою, може призводити до прийняття неефективних управлінських рішень. Для того щоб мінімізувати цей ризик, управлінські звіти мають бути ретельно адаптовані до інтересів та потреб кожного конкретного користувача інформації.

Таблиця 2. Причини виникнення інформаційного шуму та шляхи його подолання в умовах цифрових трансформацій управлінського обліку

Причини виникнення	Наслідки для управлінського обліку	Шляхи подолання
Надмірність - копіювання одних і тих самих даних у різних форматах	*Викривлення аналітичних показників* може призводити до формування хибних планових показників щодо витрат\доходів	Використання нейромереж для попереднього очищення даних перед їх надходженням до бази обліку (*інтелектуальна фільтрація*)
Відсутність семантичних фільтрів - алгоритми часто не можуть відрізнити важливий сигнал, наприклад, скаргу клієнта, від випадкового згадування бренду	Керівник витрачає час на фільтрування даних замість прийняття стратегічних рішень, що призводить до *зниження оперативності прийняття управлінських рішень*	*Стандартизація метаданих* - присвоєння неструктурованим даним певних тегів, що дозволяє системі автоматично ігнорувати нерелевантні масиви
Низька якість першоджерел - помилки введення, неповні дані або суперечливі відомості з різних цифрових каналів	Підприємство може сплачувати за хмарні сервіси для зберігання даних, 80% яких *ніколи не будуть використані*	*Встановлення чітких регламентів* - хто, де і як генерує цифрові дані в межах підприємства

Джерело: власне узагальнення авторів.

Проблема формування надлишкового, нерелевантного інформаційного масиву є одним із викликів трансформації управлінського обліку за умов його цифровізації. Під інформаційним шумом слід розуміти наявність у загальному масиві даних, великої кількості надлишкової, неактуальної або спотвореної інформації, яка не має корисної цінності для управління, але споживає ресурси системи та увагу фахівця з управлінського обліку.

Майкл Г. Аллес, Джун Дай [10] запропонували використовувати мобільні додатки для персоналізації бізнес-звітності, що дозволяють користувачам самостійно обирати, яку інформацію вони бачать і в якому форматі вона буде представлена. Цю концепцію також можна використовувати для розробки індивідуальних управлінських звітів. Кожен користувач вводитиме у додаток свої посадові обов'язки, рівень управління, категорію інформації, що його інтересує, періодичність отримання звітів тощо. Після цього додаток визначатиме пріоритетність результатів на основі релевантності та стратегії прийняття рішень користувача.

Додаток міг би додатково коригувати звіти, шляхом аналізу поведінки користувача під час використання даних та видаляти інформацію, яка не переглядається. Також система могла б групувати користувачів зі схожими характеристиками та пропонувати нові типи інформації, які були б інтересні співробітникам зі схожими інформаційними запитами. Сучасні досягнення у сфері чат-ботів також можуть допомогти у створенні персоналізованих звітів з управлінського обліку, завдяки інтерпретації запитів користувачів. Без належної верифікації неструктурованих даних цифровізація призведе не до прориву, а до "інформаційного хаосу".

Управлінський облік в епоху цифрових технологій започатковує філософську зміну в існуючих процедурах обліку. Хоча інформаційні системи та технології стануть незамінним ресурсом для бухгалтерів з управлінського обліку, їх використання без певної частки скептицизму є ризикованим. Професійній спільноті необхідно адаптувати положення існуючої професійної етики та компетенцій фахівців до умов функціонування в інтелектуальному цифровому просторі.

Сучасний етап цифрової трансформації бізнес-процесів вимагає від підприємств системного перегляду підходів до формування кадрового складу. Використання інформаційних технологій в обов'язковому порядку призводить до скорочення штату облікового персоналу, а широке використання програмних продуктів одночасно формує нові вимоги до посад, трансформує необхідні навички. Професія бухгалтера стикається з переходом до технологічно орієнтованого робочого середовища. Облікові працівники можуть ставитися до такої трансформації з обережністю, оскільки вона може спричинити кардинальні зміни в характері їхньої професійної діяльності. З іншого боку, цей процес може створити багато нових робочих місць, пов'язаних із розробкою комплексних моделей інтеграції даних, перевіркою інтелектуальних систем та розробкою аналітичних моделей для виявлення ризикованих господарських операцій. Ці посади вимагатимуть наявність фахівців із гібридним практичним досвідом як у сфері бухгалтерського обліку, так і в сфері інформаційних технологій.

Ключовим вектором підготовки до впровадження інноваційних рішень в облікову систему є підвищення рівня технологічної грамотності персоналу та стратегічне посилення штату фахівцями із сфери інформаційних технологій. Адже від цього буде залежати ефективність використання інноваційних технологій обліковим персоналом. Професійна діяльність IT-спеціалістів буде пов'язана не лише із технічним супроводом інформаційних систем та технологій, а із створенням безпечного інформаційного середовища з метою проведення поглибленого аналізу великих масивів даних, забезпечення верифікації та захисту облікової інформації, підтримки прийняття управлінських рішень на основі предиктивної аналітики.

Особливого значення набуває розвиток soft skills, зокрема комунікативних навичок, що мають стати обов'язковим компонентом освітніх програм при підготовці майбутніх фахівців з управлінського обліку. Це дозволить подолати міждисциплінарний бар'єр та налагодити ефективну взаємодію між бухгалтерським підрозділом та IT-спеціалістами. Збереження професійної автономії та незалежності бухгалтера у процесі прийняття рішень є критичним фактором нівелювання ризиків, що виникають при надмірній довірі до автономних алгоритмів.

Трансформація системи управлінського обліку ініціює зміну професійної діяльності облікових працівників, хоча такі зміни навряд чи можуть бути реалізовані в короткостроковій перспективі. Так, наприклад, завдяки створенню дистанційної системи моніторингу, бухгалтер менше часу буде приділяти інвентаризаційним перевіркам, стануть більш тісними партнерські взаємозв'язки з контрагентами, що в свою чергу сприятиме підвищенню результативності контролю дебіторської заборгованості шляхом проведення зустрічної перевірки господарських операцій, відображених в бухгалтерському обліку пов'язаних сторін. Трансформація професійних обов'язків облікового працівника з управлінського обліку передбачає перехід від ретроспективного обліку до активної участі у процесах прийняття рішень та контролю за коректністю алгоритмів збору інформації. Така зміна парадигми формує запит на докорінну реформу бухгалтерської освіти, яка має включати вивчення програмних продуктів цифрового облікового середовища, що відповідають практичним запитам професійної діяльності.

ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМІ

Сучасна цифрова трансформація зумовлює фундаментальну зміну парадигми управлінського обліку, перетворюючи його з процесу ретроспективної реєстрації фактів на інтелектуальну систему підтримки управлінських рішень. Під впливом волатильності ринків та стрімкого зростання обсягів неструктурованих даних традиційні підходи втрачають ефективність, що формує запит на поглиблені цифровізації системи управлінського обліку, яка буде грунтуватися на інтегрованому

Copyright © The Author(s). This is an open access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License 4.0 (https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/).

використанні Big Data, штучного інтелекту, технології блокчейну та хмарних сервісів, з метою надання релевантної інформації в режимі реального часу.

В перспективі доцільною є розробка механізму інтеграції неструктурованих даних у традиційні моделі калькулювання собівартості продукції за умов використання цифрових технологій. Важливим напрямком залишається поглиблене вивчення механізмів переходу від ретроспективного аналізу до предиктивної аналітики, що дозволить ефективно проводити моделювання майбутніх напрямів розвитку підприємства в умовах мінливості зовнішнього та внутрішнього середовища. Особливої актуальності набувають питання необхідності трансформації етичних і професійних вимог, що зумовлені необхідністю часткового делегуванням професійних обов'язків штучному інтелекту та його інтеграції в процеси прийняття управлінських рішень. Перспективним є дослідження інструментів мінімізації кіберризиків та захисту облікової інформації в хмарних середовищах.

Література:

1. Горєва А.С., Руденко О.В. Бухгалтерський облік в епоху цифрової трансформації економіки. Цифрова економіка: збірка доповідей на II національна наук.-метод. конф. (17-18 жовтня 2019 р.). С. 194—197.

2. Домбровська Н. Цифрова трансформація бухгалтерського обліку: вплив технологій на ефективність та якість фінансової звітності. Економічний аналіз. 2023. Т. 33. № 2. С. 239—246.

3. Карпенко О.В., Плікус І.Й., Головіна Д.В. Вплив цифровізації на розвиток бухгалтерського обліку. Соціально-економічні та правові чинники розвитку національної економіки України: облікові, аналітичні та контрольні аспекти в сучасних умовах інтеграційних процесів:збір. наук.праць Міжн. наук.-практ. інтернет-конф. (м. Полтава, 22 листопада 2018 р.). Полтава: ПУЕТ, 2018. URL: https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstreamdownload/123456789/70891/1/Plikus_Tsifrovoy_uchet.PDF

4. Кобець Д. Л. Діджиталізація бухгалтерського обліку в контексті забезпечення конкурентоспроможності бізнесу. Галицький економічний вісник. Тернопіль: ТНТУ, 2023. № 4. С. 38—47.

5. Легенчук С.Ф., Завалій Т.О., Денисюк О.М. Big Data в стратегічному управлінському обліку. Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. 2023. Вип. 3 (56). С. 14—20.

6. Савченко Н.М., Савченко Р.О. Витрати на кібербезпеку в системі фінансового та управлінського обліку. Інноваційний вектор розвитку обліку, фінансів, аналізу й аудиту в Україні та світі: зб. праць учасників IV Міжнар. наук.-практ. конф. (6-7 листоп. 2025 р.). Житомир: Поліський національний університет, 2025. С. 103—107.

7. Спільник І., Палюх М. Бухгалтерський облік в умовах цифрової економіки. Інститут бухгалтерського обліку, контроль та аналіз в умовах глобалізації. 2019. Вип. 1—2. С. 83—96.

8. Федун В., Люба А., Ковтонюк І. Цифрові інновації та їх вплив на бухгалтерський облік. Економічний аналіз. 2024. Том 34. № 2. С. 440—452.

9. Шиш А.М. Хмарні технології у бухгалтерському обліку та фінансовому аналізі в Україні: аналіз відмінностей та стратегії адаптації до місцевого контексту. Здобутки економіки: перспективи та інновації. № 2. 2024. URL: https://econp.com.ua/index.php/journal/article/view/13/10

10. Alles M. G., J. Dai, Vasarhelyi M. A. Reporting 4.0: Business reporting for the age of mass customization. Journal of Emerging Technologies in Accounting. 2021. № 18 (1), pp. 1—15.

References:

1. Horieva, A.S. and Rudenko, O.V. (2019), "Accounting in the Era of Digital Transformation of the Economy ", Zbirka dopovidej na natsional'noi nauk.-metod. konf [Proceedings of the 2nd National Scientific and Methodological Conference], KNEU, Kyiv, Ukraine, pp.194—197.

2. Dombrovs'ka, N. (2023), " Digital Transformation of Accounting: The Impact of Technology on the Efficiency and Quality of Financial Reporting", Ekonomichnyj analiz, vol. 2, pp. 239—246.

3. Karpenko, O.V. Plikus, I.J. and Holovina, D.V. (2018), "Impact of Digitalization on the Development of Accounting", zbir. nauk.prats' Mizhn. nauk.-prakt. internet-konf [Proceedings of the International Scientific and Practical Online Conference], Poltava University of Economics and Trade, Poltava, Ukraine, available at: https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstreamdownload/123456789/70891/1/Plikus_Tsifrovoy_uchet.PDF (Accessed 25 April 2026).

4. Kobets', D. L. (2023), "Digitalization of Accounting in the Context of Ensuring Business Competitiveness", Halyts'kyj ekonomichnyj visnyk. Ternopil, vol. 4, pp. 37—47.

5. Lehenchuk, S.F. Zavalij, T.O. and Denysiuk, O.M. (2023), "Big Data in Strategic Management Accounting", Problemy teorii ta metodolohii bukhhalters'koho obliku, kontroliu i analizu, vol. 3 (56), pp. 14—20.

6. Savchenko, N.M. and Savchenko, R.O. (2025), "Cybersecurity costs in the financial and management accounting system", zb. prats' uchasnykiv IV Mizhnar. nauk.-prakt. konf. [Proceedings of the 4th International Scientific and Practical Conference], Polis'kyj natsional'nyj universytet, Zhytomyr, Ukraine, pp. 103—107.

7. Spil'nyk, I. and Paliukh, M. (2019), "Accounting in the Digital Economy. Institute of Accounting", Instytut bukhhalters'koho obliku, kontrol' ta analiz v umovakh hlobalizatsii, vol. 1—2, pp. 83—96.

8. Fedun, V. Liuba, A. and Kovtoniuk, I. (2024), "Digital innovations and their impact on accounting", Ekonomichnyj analiz, vol. 2, pp. 440—452.

9. Shysh, A.M. (2024), "Cloud Technologies in Accounting and Financial Analysis in Ukraine: An Analysis of Differences and Strategies for Adaptation to the Local Context", Zdobutky ekonomiky: perspektyvy ta innovatsii, vol. 2, available at: https://econp.com.ua/index.php/journal/article/view/13/10 (Accessed 25 April 2026).

10. Alles, M. G., J. Dai, and Vasarhelyi M. A. (2021), "Reporting 4.0: Business reporting for the age of mass customization", Journal of Emerging Technologies in Accounting, vol. 18 (1), pp. 1—15.

Отримано редакцією журналу / Received: 05. 05.26
Прорецензовано / Revised: 15. 05.26
Дата публікації / Published: 21.05.26